

MUSSOLINI ZA REVIZIJO MIROVNIH POGODB

"MALA ANTANTA NE PREDSTAVLJA PETE VELESILE V EVROPI," PRAVI LAŠKI MIN. PREDSEDNIK

Po Mussolinijevem mnenju se Mala antanta ne more obnesti. — To je zveza vseh mogočih elementov, kojih vsak vleče v svojo stran. — Jugoslavija, Romunska in Čehoslovaška ne pomenijo do si v vojaškem oziru. — Skupaj lahko spravijo do šest milijonov mož, toda v tej armadi bi ne bilo sloge.

RIM, Italija, 8. aprila. — Italijanski ministrski predsednik Benito Mussolini je pojasnil danes svoje nazore, ki jih ima o Mali antanti oziroma o državah, ki jo tvorijo.

Malo antanto imenujejo nekateri "peto evropsko velesilo", toda po Mussolinijevem mnenju ne zasluži tega imena.

Čehoslovaška, Romunska in Jugoslavija so sicer zvezane z nekaterimi pogodbami, nikakor pa ni med njimi potrebne edinosti. Po razsulu Avstroogrške je vsaka teh držav popadla, kolikor je pač mogla popasti in zato je tako v Čehoslovaški in Romunski kakor tudi v Jugoslaviji mešano prebivalstvo.

Te tri države nimajo ničesar skupnega — niti po plemenu — (njihovo prebivalstvo je namreč slovaško in romansko) — niti po jeziku, zgodovini, veri ali gospodarskih interesih.

V vsaki teh držav so precejšnje plemenske in verske manjšine.

V Čehoslovaški je le 50 odstotkov Čehov: Slovakov je 15 odstotkov, Nemcev 23, Madžarov 5, Ukrajincev 3, Židov 2 in Poljakov 6 odstotkov.

Romunska je s plemenskega stališča malo bolj kompaktna. Romunov je 75 odstotkov, poleg njih so pa Madžari, Nemci, Ukrajinci, Židje, Bolgari, Turki in cigani. 69 odstotkov prebivalstva je grško-pravoslavne vere, drugi so pa katoličani, protestanti, židje in mohamedanci.

Jugoslavija nam nudi še bolj pestro sliko.

Srbov je samo 52 odstotkov. Ostalih 48 odstotkov se deli med Hrvatce, Slovence, Nemce, Madžare, Albance, Romune, Italijane in Žide. Po veroizpovedi so pravoslavni, katoličani, moslimani, protestantje in židi.

Ako se mala antanta imenuje peta evropska velesila, naj se podvrže preiskavi, in preiskava bo dosegla zgoraj navedena dejstva.

Niti z vojaškega stališča se ne sme precejšnje sile Male antante.

V skrajnem slučaju lahko spravi skupaj pet do šest milijonov vojakov, toda to nikakor ne pomeni enotne armade, ki bi se borila in izvojevala zmago.

Kakorhitro se bo pojavilo kako važno politično vprašanje, bomo opazili v Mali antanti veliko needinost.

Med Romunsko in Sovjetsko Unijo ni še rešeno vrašanje glede Besarabije.

Ali se Romunska zamore zanesti na Jugoslavijo, ko se bo to vprašanje znova načelo?

Jugoslavija ne zre na Italijo s posebno prijaznimi pogledi. Vprašanje nastane, če se bo Romunska pridružila jugoslovanski politiki napram Italiji.

V Čehoslovaški je precej močna nemška manjšina, katero je treba vpoštevati vseh odnošajih z nemštvom, dočim Romunska nima z Nemci nobenega opravka.

Vsaka posamezna država Male antante ima s se sedo svoje posebne probleme. O skupnosti teh problemov ni nobenega govora.

Nekaj sličnega je v gospodarskem oziru.

Carinska unija med državami Male antante se mi zdi nekaj nemogočega.

Po mnenju nekaterih so določbe mirovni pogodbe večno veljavne. Ta domneva je pa v vseh ozirih napačna. Le pogledimo, koliko pogodb je bilo

Gospodarska konferenca v Washingtonu

MLEKARSKA STAVKA V N. Y.

Spopad med farmerji in prevažalci mleka. — En farmer je bil težko poškodovan.

Rochester, N. Y., 9. aprila. — Stavkujoči farmerji so vstavili truck z mlekom in so mleko zlili v obcestni jarek. Pri tem je prišlo do pretepa, tekom katerega je bil en farmer težko, dvanaest pa lahko ranjenih.

Ze zgodaj zjutraj so farmerji razlili dva trucka mleka. Farmerji zahtevajo, da vlada kontrolira ceno mleka.

Blizu West Bloomfielda je 200 farmerjev prežalo na truck, katerega je spremljalo 30 mlekarjev, ki so zvezani z Dairymen's League. Po pretepu je bilo dognano, da so bili ranjeni samo farmerji, dasi je bilo mlekarjem razlito vse mleko.

Blizu Webster Crossing je prišlo do drugega spopada, v katerem sta bila ranjena en truper in šofer.

Do spopada je prišlo, ko je 300 farmerjev ustavilo truck, katerega je spremljalo 20 truperjev. Traperji so rabili policijske palice, farmerji pa so se posluževali vsakega predmeta, ki so ga mogli dobiti v roke.

Ko so se vršili ti spopadi, se je po telefonu posvetoval z guvernerjem Lehmanom predsednik Western New York Milk Producers' Association. Guverner mu je obljubil, da bo prihodnji legislaturi stavil predlogo za državno kontrolo mleka.

Sedaj so farmerji zastavkali, ker legislatura ni sprejela Pitcherjeve predloge, ki je zahtevala državno kontrolo nad ceno mleka.

Stavki se je pridružilo nad 500 farmerjev iz Newporta, Holland Patent, Cassville in Clinton. Ti kraji so zelo daleč od Rochesterja in iz tega je razvidno, kako se je razširila mlekarška stavka.

Člani legislature so naznanili, da bodo v kratkem sprejeli Pitcherjevo predlogo glede kontrole mleka.

Zadušen v majni.

Towanda, Pa., 7. aprila. — Fr. Subuticines, star 37 let, je bil zasut v osem kubičnih čevljev velikem prostoru. Iz svojega prostora je dajal rešilec na ročilo, dokler se ni zadušil.

Nad njim se je vsulo kamenje in je ostal zaprt v majhnem prostoru. Nekaj ur se je razgovarjal s svojimi tovariši, ki so neumorno kopal, da bi ga rešili, in katere je vodil predsednik premogarske družbe William Monahan.

Nato je drugi plaz umolknil vsak njegov glas. Rešilec so podvojili svoje delo in so odstranili več ton kamenja in prsti, tekem 12 ur rešilnega dela. Toda, ko so prišli do Subuticinesa, je ležal mrtev pod 400 futov težko skalo. Zdravniki so izjavili, da se je zadušil, kajti nobena njegova kost ni bila strta.

sklenjenih v devetnajstem stoletju in koliko izmed njih jih je danes še veljavnih.

Pogodbe, ki so bile sklenjene po svetovni vojni, je treba temeljito revidirati in sicer v soglasju z zahtevami časa.

ŽIDJE NIMAJO V NEMČIJI PRAV NOBENIH PRAVIC

Hitler ne dovoli nobenemu Židu državne službe. Židje so državljani druge vrste.

Berlin, Nemčija, 9. aprila. — Nemška Hitlerjeva vlada je postavila postavo, po kateri morejo biti v nemški vladi samo možje arijskega plemena in ki določa, da je vsakdo, čegar stari oče je bil Žid ali pa stara mati Židinja.

To je bilo objavljeno s Hitlerjevo novo postavo, ki obnem postavlja Žide v drugi razred državljanstva.

Vsi židovski uradniki, ki so prišli do svoje službe po letu 1918 na podlagi članstva v kak politični stranke in brez potrebne usposobljenosti, bodo dobili trimesečno plačo in bodo odpušteni iz službe.

Tudi uradniki, ki so usposobljeni za svojo službo, pa ne marajo podpirati sedanje vlade, bodo odpušteni.

Edina izjema so Židje, ki so bili v državni službi 1. avgusta 1914 in ki so bili v svetovni vojni, ali pa katerih očetje ali sinovi so padli za Nemčijo. Po smrti ali pe upokojitvi teh ne bodo v nemške urade pripušteni Židje.

Postava tudi določa za nekatere uradnike, da bodo premeščeni v druge službe in če je mesto tudi nižje vrste bodo obdržali svoje naslove in svojo plačo. Po tej določbi bodo židovski sodniki prestavljeni v razne urade.

2500 židovskih odvetnikov v Berlinu čaka, da izvedo, kateremu izmed njih bo dovoljeno opravljati odvetniško službo. Po nazijski odredbi bo dovoljeno samo 35 odvetnikom v Berlinu imeti svoje pisarne.

V Monakovem je bila objavljena odredba, da se židovski dijak ne smejo vpisovati v zdravniški oddelek vsučilišča, v Lipskem pa bodo Židje za deset semestrov izključeni iz vsučilišča.

Spor za mesto ministrskega predsednika Prusije je kanceler Hitler rešil s tem, da je na to mesto imenoval kapitana Hermanna Goeringa, ki je bil do sedaj zvezni minister na razpoloženju. Podkanceler Franz von Papan je odstopil kot kandidat za mesto ministrskega predsednika, ker postava podrejuje ministrskega predsednika pod guvernerja, katero mesto zavzema kanceler Hitler.

Listi poročajo, da bo kanceler Hitler prihodnje dni najbrže odpoval v Rim, da razpravlja o politiki z Mussolinijem.

CHEVROLET MOTOR CO. JE OBNOVILA OBRATOVANJE

Tovarna Chevrolet Motor Company v Tarrytown, je začela večraj zopet obratovati.

Obratovanje je bilo ustavljeno, ker je prejšnji teden pogorela elektrarna.

MOSKVA SE JE "OČISTILA" NEZAŽELJENIH

Vsled novih odredb glede potnih listov je odpotovalo 200,000 oseb. — V mestu ni več takaj gnječa.

Moskva, Rusija, 9. aprila. — Potni listi pomenijo za prebivalstvo Moskve največjo važnost.

Do sedaj je bilo dovoljenih okoli 1.500.000 potnih listov in še leži v uradih za nje do 750.000 prošelj Moskva ima okoli 4.000.000 prebivalcev. Potni listi se izdajajo osebam, ki so stare nad 16 let in katerih je okoli 2.250.000.

Po zadnjih poročilih je prostovoljno zapustilo Moskvo 150.000 oseb, 50.000 pa jih je bilo izgnanih. Moskva je bila do sedaj preobjudena in število nezaželjenih v mestu je doseglo nevrjetno višino.

Potni listi imajo v prvi vrsti namen očistiti mesto nezaželjenih oseb, vključno precejšnje število kmetov, ki so pričeli prihajati v mesto, ker niso mogli dobiti dela na kolektivnih kmetijah, ali pa so bili ž njih pregnani.

Potni listi so dobili značaj natančnega popisa vsake osebe in v Moskvi je 250 uradov za izdajanje potnih listov. Posebni nadzorniki hodijo po stanovanjih in izprašujejo stanovalec in tudi hišni oskrbniki dajejo svoja pojasnila o stanovaleh.

Pri izdajanju potnih listov pride v mnogem oziru v poštev delovne poseznike pred boljševo revolucije in po revoluciji. Pri tem se uradniki tudi ozirajo na to, koliko časa je kdo v kaki službi in kako opravlja svoje delo.

Nadzorniki posebno preiskujejo prenočišča in železniške postaje, kjer se vedno shaja mnogo berščev in tudi zločincev. V posebno žalostnem položaju se nahajajo bivši majhni trgovci, ki nimajo sedaj nikakega stalnega dela in živijo samo od obresti od denarja, ki so ga posodili državi. Država pa jim dovoljuje, da se smejo naseliti v manjših mestih ali pa na deželi, kjer je življenje mnogo cenejše kot pa v velikih mestih.

Pod sedanjimi razmerami ni nikdo gotov, ako bo še dolgo smel ostati na svojem domu, kajti lahko se primeri, da pride povelje, da se tekem desetih dni izseli v drug kraj. Proti tej odredbi je vsakemu dana pravica pritožiti se in v mnogih slučajih vlada prekliče odredbo, razun v slučaju posebno nezaželjenih ljudi.

Pod sedanjimi razmerami ni nikdo gotov, ako bo še dolgo smel ostati na svojem domu, kajti lahko se primeri, da pride povelje, da se tekem desetih dni izseli v drug kraj. Proti tej odredbi je vsakemu dana pravica pritožiti se in v mnogih slučajih vlada prekliče odredbo, razun v slučaju posebno nezaželjenih ljudi.

Pod sedanjimi razmerami ni nikdo gotov, ako bo še dolgo smel ostati na svojem domu, kajti lahko se primeri, da pride povelje, da se tekem desetih dni izseli v drug kraj. Proti tej odredbi je vsakemu dana pravica pritožiti se in v mnogih slučajih vlada prekliče odredbo, razun v slučaju posebno nezaželjenih ljudi.

GAZOLIN ZDRAVILO ZA JETIKO

Tokio, Japonska, 9. aprila. — Profesor Keio vsučilišča preiskuje ozdravljenje jetike neke deklice, ki je pila gasolin.

Neka deklica se je hotela usmrtiti in je pila gasolin. Po dveh mesecih pa je deklica, ki je bila bolna za jetiko, popolnoma ozdravela.

Vsled tega so japonski zdravniki pričeli zdraviti jetiko z gasolinom in pri osmih bolnikih so dosegli velike uspehe. Jetičnim bolnikom dajo vsak dan popiti desetinogalon gasolina.

DOSEDAJ JE PRIGLASILO 11 VLAD SVOJE ZASTOPNIKE

WASHINGTON, D. C., 9. aprila. — Rooseveltova administracija je potom državnega tajnika Hulla naznanila svojo odločno voljo za izboljšanje gospodarskega položaja. — Tajnik Hull obdoljuje Združene države, da so bile voditeljica v izolacijskem gibanju, kar je imelo za posledico, da so Združene države zadnjih deest let izgubile na svetovni trgovini 6 do 8 biljonov dolarjev.

Državni department je do sedaj prejel sporočilo enajst vodilnih svetovnih držav, da se vdeležijo skupnega posvetoovanja, ki ima namen vgladiti med državami pot do sporazuma se predno se prične mednarodna gospodarska konferenca. Združene države hočejo pri teh razpravah pridobiti ostale države za svoj načrt.

Povabilo predsednika Roosevelta za konferenco so sprejele štiri velike evropske države: Anglija, Francija, Nemčija in Italija; zatem Japonska in Kitajska ter južnoameriške države Argentina, Brazilija in Čile.

Državni department je naznanil, da bodo Združene države vesele, ako morejo v tej zadevi razpravljati tudi z drugimi državami.

Državni department je naznanil, da Združene države ne mislijo s tem imeti gospodarske konference z drugimi državami same za sebe, temveč, da se vgladi pot do boljšega sporazuma med posameznimi državami, predno se prične mednarodna gospodarska konferenca 15. julija v Londonu.

Hull pravi, da je poglaviti cilj washingtonskih razprav odprava carine, ki je škodovala vsem državam sveta do 60 biljonov dolarjev na leto.

Po Hullovem mnenju naj bi vse države izjavile, da je samomorilna politika, ako se države obdajajo s carinskimi omejitvami. Za sedanji čas je potrebna moderna gospodarska politika, ki mora odstraniti povojne gospodarske zapreke.

Državni tajnik Hull je načelnikom raznih vlad priporočal, da naj razlože svojim državljanom, da je neobhodno potrebno, da se gospodarski položaj povsod izboljša in da pride prosperiteta v vsako deželo. Hull upa, da bodo ta posvetoovanja imela uspeh, ker bodo vsi zastopniki raznih držav skušali rešiti probleme na način, da bodo najbolj primerni za posamezne države.

Toda ni dovolj, da vsaka država sama zase reši svoj gospodarski problem, temveč, ker trpe vse države sveta vsled gospodarskega položaja, je treba, da se gospodarski problem reši na skupni podlagi za ves svet.

Po tem posvetoovanju bo predsednik Roosevelt takoj prošil kongres, da mu dovoli, da razpravlja glede znižanja carine z vsako državo posebej.

BELI RUSI SO BILI OPROŠČENI

Hartford, Conn., 9. aprila. — Delavski department je odredil deportacijo petih "belih" Rusov. Ker pa so pri preiskavi dokazali, da pomeni za nje deportacija v Rusijo smrt ali pa izgnanstvo v kak rudnik v Sibiriji, so bili oproščeni deportacije in smejo ostati v Združenih državah.

HITLER JE UVEDEL ODLIKOVANJA

Weimerska ustava je odpravila vsa odlikovanja in podeljevanja plemstva. — Ustanovljenih bo nekaj novih odlikovanj.

Berlin, Nemčija, 9. aprila. — Hitlerjev kabinet je zopet vpeljal odlikovanja, katera je odpravila weimerska revolucija.

Odlikovanja bo podeljeval nemški predsednik, kakor tudi glavari raznih držav. V Prusiji bo novo plemiče imenoval v imenu kancelerja ministrski predsednik.

Razne rede in odlikovanja pa more deliti samo predsednik.

Kot pravi dr. Alfred Hugenberg v listu "Berliner Nachtausgabe", namerava vlada ustanoviti red za delovanje za narodno revolucijo in red za umetnost in znanost. Ta red ima namen, da bo vlada "naradila" nove umetnike in znanstvenike, ker je mnogo teh oseb pobegnilo iz Nemčije.

Hitlerjeva vlada je tudi sklenila, da bo tudi Nemčija 1. maja obhajala "dan narodnega dela", kot obhaja ta dan vsa Evropa svoj delavski praznik. Potrebne predpriprave za ta praznik je Hitler prepustil ministru za propagando in javno izobrazbo Josipu Goebbelsu.

WASHINGTON PIJE PIVO

Washington, D. C., 9. aprila. — Miljon kozarec piva je prvi dan prepičalo glavno mesto, da 3,2 odstotno pivo ni opojno.

Po cenitvi pivovarinarjev so v Washingtonu popili prvi dan en milijon kozarec piva in nikdo ni bil niti najmanj pijan. Vsi, ki so bili aretirani zaradi pijanosti, so priznali, da so pili žganje. Vsi, ki so pili pivo po raznih restavracijah in hotelih, so šli pokonci domov.

STAVKA IRSKIH ZELEZNIČARJEV

Dublin, Irska, 10. aprila. — Danes popolnoma so zastavkali železničarji Great Southern Railway. Tekom noči ni zapustil noben vlak dublinskega pristanišča. Stavkarji zahtevajo višje plače.

TIHOTAPCI OPIJA ARETIRANI

Istanbul, Turčija, 9. aprila. — Policija je izsledila danes tri tovarne za izdelovanje mamil, predvsem opija. Zapolnena je 500 funtov mamil in aretirala 27 oseb. Med njimi je več uglednih turških trgovcev.

Glas Naroda

Owned and Published by SLOVENIAN PUBLISHING COMPANY (A Corporation)

Frank Sakser, President L. Benedik, Trezorier

Place of business of the corporation and addresses of above officers: 216 W. 18th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

GLAS NARODA (Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays

Table with subscription rates for various regions like Ameriko, Kanada, etc.

Advertisement on Agreement

Glas Naroda izdaja vsaki dan izven nedelj in praznikov. Duplat bres podpis in osebnosti se ne pridobujejo.

GLAS NARODA, 216 W. 18th Street, New York, N. Y. Telephone: CHelsea 3-3878

MESEC REKORDOV

Prvi mesec administracije predsednika Franklina D. Roosevelta je vse presenetil.

Se nikdar v zgodovini Zdruzenih drzav, ni bilo v piclih stirih tednih napravljenega toliko konstruktivnega dela, kot ga je opravil Roosevelt izza 4. marca.

Dvomljivci so govorili: — Nova metla, dobro pometta. Prevec radikalno je zacel, s preveliko vneto se je podal na delo; kmalu se bo unesel.

Prerokovali so, da bo njegove priljubljenosti in popularnosti kmalu konec, danes pa morajo priznati, da so se motili.

Možak, ki se je pogumno in razsodno lotil ogromnih problemov, uživa neomajno zaupanje. Vse mu gre gladko izpod rok.

Z lahkoto je dosegel o čemer se je splošno domnevalo, da ni mogoče doseči.

Mogočno skupino politikov, ki je dosedaj ugodila vsem zahtevam veteranov, je pahnil iz sedla; nadvlado finančnih sil je strl ter zadal suhaškemu gibanju smrtonosen udarec.

Izpolnil je celo vrsto obljub, katere je zadal v teku svoje volilne kampanje.

V ameriški zgodovini še ni bilo takega moža. Zadnji štirje tedni so bili tedni rekordov.

Najprej je dal zapreti vse banke po deželi. Veliko jih je zopet odprtih in sicer pod pogoji, ki morajo vzbujati zaupanje javnosti.

Bančne postavbe je postril ter temeljito skrčil izdatke zveznega gospodarstva.

Veteranom je skrčil podporo za 400 milijonov dolarjev, vsem zveznim uradnikom je znižal plače za približno petnajst odstotkov.

Nadaljna pridobitev je bila legalizacija izdelovanja in prodaje dobrega piva. S tem je napravil konec vladi fanatikov, ki so v dolgih trinajst let terorizirali deželo, ter odprli vladi nove vire dohodkov.

Nadaljni korak k reformi predstavlja reorganizacija farmskih oblasti, in kongres je odobril predlogo, potom katere bo dobilo dvestopetdeset tisoč mož zaposlenje pri pogozdovanju in drugih javnih delih.

Posebna predloga je odstranila omejitve, ki niso dovoljevale zdravnikom predpisati poljubne množine alkohola.

Tudi odpomoč za farmerje je v teku. Morgiči, ki so na farmah bodo nanovo financirani in izdane bodo strožje določbe za prodajo vrednostnih papirjev.

To ogromno delo je bilo storjeno v teku enega meseca. V delavnosti predsednika ni opaziti nobenega popuščanja.

To ali ono njegovo odredbo bodo sicer kritizirali, toda dejstvo je, da se je po dolgoletnem zastoju nekaj zgodilo, kar vzbuja v narodu zaupanje v boljšo bodočnost.

V ODPOMOČ POLJEDELCEM

Ako senat odobri poljedelski zakon (Farm Bill), ki jo je House of Representatives že sprejel, bo federalna vlada opolnomočena izvesti značilen eksperiment na polju poljedelske produkcije.

Farm Bill, kakoršen je bil sprejet od poslanske zbornice, daje poljedelskemu tajniku sledečo navadno oblast:

1. Da se pogodi s farmerji, ki hočejo prostovoljno zmanjšati posejano površino ali produkcijo nekaterih poglavitnih pridelkov, v katerem slučaju bo farmer odškodovan z gotovim plačilom.

2. Da se sme pogoditi s producenti, tržnimi organizacijami in tovarnarji, ki pridelujejo poljedelske proizvode, v svrhu, da more poljedelski departament proračunati vnaprej, koliko vsake letine je potrebno, in zagotovi njeno razpečanje.

3. Da sme, ako bo treba, licencirati predelovalce poljedelskih pridelkov in razpečevalce, ki se pečajo s poljedelskimi produkti v meddržavni ali inostranski trgovini.

4. Da naloži davke na predelovanje poljskih pridelkov, pri čemur pa davek naj ne bo višji, kot je potrebno, da se tržna cena povzdigne na ono višino, kot je bila pred vojno.

Zadnja točka je morda najglavnejša, v kolikor se tiče vprašanja, da se poviša kupovalna sila farmerjev. Da se zna oceniti vso njeno važnost, treba razumeti vso težkočo sedanje poljedelske krize.

Farmer namreč dobiva po 30 centov za bušel pšenice, po 6 centov za funt bombaža in po 3 cente za funt svinjine. V predvojni letih, 1909 do 1914, je pšenica prinašala po 88 do 90 centov za bušel na farmi, bombaž čez 12 centov funt in svinjina več kot 7 centov za funt.

Istočasno so bile cene reči, ki jih farmer mora kupovati — gnojil, poljedelskih strojev in sličnih — nekoliko nižje, kot so dandanes. Ali cene, ki jih je farmer dobival za svojo pšenico, bombaž ali svinjino, so bile v teh predvojni letih več kot dvakrat višje kot dandanes.

Ob sedanjih cenah farmer ne more plačevati davkov, kamo-li obresti na hipoteke, ali kupovati potrebščin. Surovi dohodek poljedelca je med letoma 1929 in 1932 padel za 57 odstot, torej več kot dvojnjo. Moral je odpušiti nakup stvari, ki jih navadno kupuje, oblačil, barvil, novih oprem itd. Ceni se, da šest do sedem milijonov mestnih delavcev je sedaj nezaposlenih direktno ali indirektno vsled zmanjšane kupovne sile farmerja.

V kongresu se je pojavila znatna opozicija proti onemu delu Farm Bill-a, ki določa davek na pridelovanje (processing) osnovnih poljedelskih produktov. To je davek na proizvode mlinov, klavnice itd. Naglašajo se, da to bi bil dejanski davek na konsumente poljedelskih produktov, milijoni izmed katerih so sedaj nezaposleni ali pa le deloma zaposleni in, v kolikor delajo, dobivajo nižje plače.

Nadalje, tako umetno povišanje cen poljedelskih produktov utegne imeti za nujno posledico nadaljno povišanje cenin na poljedelske proizvode in škodovati ameriškemu izvozu teh pridelkov. Nasprotno temu se naglašajo, da davek na pridelovanje nekaterih poljedelskih produktov ne bo le

prinašal koristi farmerju, ki bo iz prihoda teh davkov dobival odškodnino za znižano produkcijo, marveč vsa dežela sploh, kajti večja kupovna sila farmerja bo pomenjala izboljšanje v mnogih industrijah. Davek bo zares prinašal višje cene za poljedelske proizvode, ali isti bo avtomatično odpravljen, čim se doseže višina cen v predvojni dobi. Na tak način, ako se pšenica prodaja za 50 centov bušel, dočim predvojna cena je bila 88 centov, imamo razliko 38 centov za bušel. Davek na moko sme torej biti, ako zaračunamo ceno moke na bušel, ne več kot 38 centov za bušel. More pa biti manj. Bržkone bo stvar tako izpeljana, da bo davek začel ob razmerno nizki postavki, toda da se ne zniža prodaja na drobno in tako zmanjša kosumpejja.

Farm Bill ima odkriti namen zmanjšati produkcijo poljedelskih pridelkov. To se bo mnogim zdelo čudno, ko je svet poln lačnih ljudi in bi se ogromni prebitki hrane prav dobro uporabil za njihovo prehrano. Ali, kakor je naglašal poljedelski tajnik, "naš gospodarski sistem očitno deluje tako, da čim večji je prebitek pšenice na farmah v Nebraski, tem daljši se "bread lines" v New Yorku. Naši prebitki hranil imajo, kakor se zdi, ravno tak uničevalen vpliv, na narodno blagostanje, kot pomanjkanje pridelkov je imelo na posamezne pokrajine v prejšnjih bolj enostavnih dobach".

Kosumpejja poljedel. produktov v tej deželi utegne narasti, ko bodo časi boljši ali ni mnogo upanja za takojšnje naraščanje izvoza ameriških poljedelskih produktov. Ameriški izvoz iz pšenice in moke je bil tekem polulettja do 31. januarja 1933 le 25 milijonov bušljev napram 66 v isti dobi pred enim letom. In tudi ta znesek je bil razmeroma majhen, ako pomislimo, da je Amerika producirala 250 milijonov bušljev čez svojo potrebo. Ogromne prebitke izkazujejo tudi drugi glavni pridelki: pribitek bombaža je bil 7 milijonov "bal", tobaka 150 milijonov funtov itd. Iz tega prihaja potreba, da se produkcija in kosumpejja spravi v ravnotežje.

Po oceni poljedelskega tajnika Wallace, Farm Bill teži po ravnotežnem socialnem stanju. Skušna odpraviti navadno anarhijo poglavitne ameriške industrije in uvesti socialno kontrolo na le v korist farmerja, marveč vsakogar.

Vsa dežela bo brezovomno pazila z največjim zanimanjem na ta velikanski eksperiment v proračunjeni produkciji ameriškega poljedelstva. Gre, kot je izjavil predsednik Roosevelt, za "novo in neizkušeno pot". Ako uspe, nastane logično vprašanje: Zakaj naj se ne uporabi isto načelo tudi na druge ameriške industrije?

ORIENTACIJSKI ČUT MED PRIPROSTIMI NARODI

Člani znanstvenih ekspedicij vedo veliko povedati o čudoviti natančnosti v orientaciji pri vodnikih znanstvenih potovanj. Ti vodniki so vzeli iz domače pokrajine, ki se preiskuje.

W. J. H. King, ki je potoval leta 1931 po Libijski puščavi, je delal poizkuse pri vodnikih svoje karavane. V sredi puščave je dal usmeriti različnim vodnikom puške v smer sever — jug, ali zahod — vzhod, ali proti kakemu kraju, kjer je karavana pred dnevi počivala, ki pa nikakor ni več bil zaznata v brezbrezjni puščavi. Pri teh poizkusih je zaznal, da so nekateri vodniki njegove karavane zadeli smer natančno. Največja napaka, katero je mogel registrirati, je bila komaj 2 stopinje. A to možnost čudovito natančne orientacije je zaznal samo pri nekaterih voditeljih, in sicer vedno pri istih. Ti voditelji so imeli tako zaupanje v svojo orientacijo, da so vselej odklonili kompas. Ko je enkrat King po kompasu določil meridian, ga je vodnik, sodeč po svojem čutu, opozoril, da je zgrešil. In imel je prav. Evropec s kompasom, King, je napravil napako, on je bil pozabil na deklinacijo, ki je merila v tem kraju 4 stopinj. Domačin je to napako po svojem čutu korigiral tako, da je ležala cev puške natančno v meridianu. Ta njegov čut je šel tako daleč, da je enkrat izjavil, da tečajnica ne stoji vedno v meridianu. To se pravi: Ta domačin je doznal brez aparatov, samo s svojim čutom, to malenkostno cirkumpolarno gibanje tečajnice.

Po mnenju King-a si morejo tudi Evropei osvojiti to lastnost do neke mere, a vedno zaostajajo daleč za prirodo. Vid tukaj ne igra posebne vloge, zakaj imenovani vodnik je bil zelo kratkoviden. Da, celo slepci imajo ta čut. Čudno je bilo nekaj. Pri vodnikih, pri katerih je deloval ta čut v breznejni puščavi tako natančno, je popolnoma odpuvedal v mestih in vaseh in v bližini Nila. V hribovitih krajih so postali v orientaciji negotovi, ko so bili vendar tako sigurni v puščavi, kjer je manjkal vsak relief. Pa tudi trenutno je včasih ta čut odpuvedal. Tako je doživel King tole: bilo je zelo vroče, brezvetrno dopoldne, fatamorgane so se že prikazovale na razdaljo 200 metrov. Vodnik je jezdil vedno v kolobarju, ker ga je bil čut popolnoma zapustil. Kompas tudi zdaj ni zaupal, ampak je prosil odmora in počitka, da se mu čut zopet vrne, kar se je popoldne tudi zgodilo. Odkod ta čudni čut? Reeves tri, da obdaja zemljo elektrostatično polje, katerega silnice tečejo v resničnem meridianu. Po aparatih, ki jih je sam sestavil, je dokazal usmerjujoči učinek teh silnic. Ta učinek je zelo slab in pod-

vržen izpremembi. Da so se poizkusi posrečili, je bilo to-le potrebno: Visok aerostatični pritisk, torej stalno vreme; suha vreme (poletje ali mrzla zima); lep, miren, brezvetren dan, čisto nebo; postavitev aparata na visoki odprti točki, ravna pokrajina brez hribov, dreves ali poslopij, zakaj taki predmeti motijo smer silnic. Usmerjujoča sila je bila največja dopoldne od 6 do 10 in popoldne o 4 do 10 zvečer. Pri vlažnem vremenu, pri padajočem aerostatičnem pritisku, pri nizko visečih oblakih je aparat odpuvedal. Naelektreni oblaki so motili elektrostatično polje in so silnici kazalec v svojo smer. Tudi solčni merki so motili aparat.

SHAW NAD KITAJSKIM ZIDOM

Angl. pisatelj Bernard Shaw, ki se je pred kratkim mudil na Japonskem, se je na svoji poti okrog sveta tudi ustavil v Pekingu, odkoder se je z avijonom vozil nad kitajskim zidom. Pekinski študentje in časnikarji so ga vprašali, kaj misli o njihovih bojih z Japonci. Shaw jim je odgovoril, da se bodo morali držati metode Ireev v borbi za narodne ideale.

BRILANT V GOLTANCU

Znano poljsko pevko Janino Winarsko je te dni med predstavo v nekem varšavskem gledališču doletela čudna nezgoda. S prstana ji je padel dragocen brilant, ki ga je pobrala in hotela pridrčiti na prstan z zobni. Pri tem ji je dragulj zdrknul v usta in ji obtečal v goltancu. Malo je manjkalo, da se ni zadušila. Neke zdravnice iz občinstva ji je nudila prvo pomoč, a brilanta ni mogla izvleči. Umetnica je tudi bruhnila kri. Po vsej priliki so ji ostril vogli dragulja ranili požiralnik.

OTROCI ZMRZNILI

Po vesteh iz Londona ni bilo na Anglaškem take zime, kot je letos, že od l. 1881. Ne le, da so neprestani zameti napravili premnogo materialne škode, marveč se je zgodil tudi ta tragičen slučaj: Iz Treynona se je odpeljalo 80 ljudskošolskih otrok v Neyland, kjer so se nameravali udeležiti neke dobrodelne prireditve. Toda med potjo je avtobus zastal in vsi otroci so zmrznili.

ONIM, KI POŠILJAJO DENAR V DOMOVINO,

naznanjamo, da je mogoče poslati vsoto do sto dolarjev brez vsake izjave, v kako svrhu je denar namenjen. Tozadevna odredba je bila dne 17. marca odpravljena. Kdor hoče poslati več kot sto dolarjev, naj podpiše spodnjo izjavo in naj nam jo pošlje z denarno pošiljateljvjo.

DECLARATION FOR MONEY ORDER I herewith declare that Money Order No. is sent by me for the purpose of

and is not intended for the purpose of speculation, placing savings or making investment in a foreign country. I certify that this transaction in no way contravenes the act of March 9th, 1933, the executive order of March 10th, 1933 or any regulation issued thereunder.

(Purchaser's Signature) (Date)

Velikonočni prazniki so na pragu, toda še vedno je čas, da razveselite svoje v domovini s kakim denarnim darilom.

MI BOMO TOČNO IN HITRO IZVRŠILI VSAKO POŠILJATEV METROPOLITAN TRAVEL BUREAU (FRANK SAKSER) 216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

Peter Zgaga

Predsednik Roosevelt je dal deželi dobro pivo. Oštirji računajo za čašo dobrega piva pet centov, preste pa dajo zastoj. Do tukaj je vse lepo in vse v redu. Treba je le še dobrotnika, ki bi težnim ljudem nikelnje delil.

Predsednik Roosevelt je povabil v Washington Mussolinija in Hitlerja.

Dvomljivo je, če bosta prišla, kajti Hitler je edinole v Nemčiji in Mussolini edinole v Italiji mogoč.

Ozračja ameriške demokracije bi ti dve nežni cvetki najbrž ne prenesli.

Iz Jugoslavije ni nobenih posebnih poročil. Hrvatje se še vedno puntajo, pa tudi Slovenci niso zadovoljni s svojo usodo.

To ni nič hudega, to je povsem normalno. Pa mi pokažite danes človeka, ki bi bil s svojo usodo zadovoljen.

Hitler hoče ustanoviti pristno nemško državno vero. Vse, kar se nanaša na stari testament oziroma na Žide, hoče odpraviti.

Tudi novi testament bo moral na nekak način reformirati. Vse se da storiti, vse je mogoče na svetu.

Edinole, da je bil Kristus nemškega, ne pa židovskega rodu, bo Hitler s težavo dokazal.

Rojak je pripovedoval: — Pet let se nama je izborno godilo — meni in moji ženi. Jaz se nisem brigal za njeno pota, ona pa za moja ne. Rečem vam, to je bilo življenje, kakor v raj. Po petih letih se je pa zopet pekel pričel.

— Zakaj? — so ga vprašali. — Kaj se je zgodilo? — No, po petih letih je zopet prišla k meni najza.

In drugi rojak je pripovedoval: — Moja žena ne spregovori z menoj nobene besede, dasi je danes moj rojstni dan.

— Iz srea ti čestitam! — so mu rekli prijatelji.

Najbolj črna stvar na svetu je ženska moda. Če bi se lani pojavila kaka ženska na ulici v taki obleki, kakoršno letos nosijo, bi se ji vse smejala.

In vse bi se ji smejala, če bi se letos pojavila v taki obleki, kakoršno so lani nosile.

Na neki zabavi je nahnulilo mlado dekle postarnega kavalirja: — Čemu me tako zijate? Kaj pa mislite, da sem jaz?

— Zdi se mi, da ste lepo in prijazno dekle.

— Meni se pa zdi — je odvrnila — da ste vi star osel.

Kavalir je nekoliko pomislil in odvrnil: — Potem pa oprostite, gospodična — oba sva se motila.

Modrijan je rekel: — Dosti lažje je tisočerm ženskam zmešati glavo kot pa eno samo k pametni pripraviti.

Pomlad se ne očituje samo v naravi in v človeških srečih, ampak tudi dopisi je razodevajo. Petinosemdeset odstotkov vseh dopisov se bo namreč začeljal z besedami:

— Ker se je zopet približala ljuba pomlad, je naše društvo sklenilo prirediti piknik itd.

Ta doba traja do konca septembra. Tedaj se pričenejajo dopisi z besedami: — Doba piknikov je minila in zato je naše društvo sklenilo prirediti veselico in društveni dvorani itd.

Tako gre leto za letom: iz zaduhle dvorane v prasto naravo, iz proste narave v zaduhlo dvorano. Piknik je sličen pikniku, veselica veselici.

In tako nam teče v življenje mirno in enakomerno. Občudovanja smo vredni, ker smo tako o palim zadovoljni.

DENARNA NAKAZILA IZVRŠUJEMO ZANEALJIVO IN TOČNO KAKOR VAM POKAŽE NA STOPNI SEZNAM

Table with exchange rates for Yugoslavia and Italy.

REPŁAČILA V AMERIŠKIH DOLARJIH

Table with remittance rates in American dollars.

Profesnik žobi v starem kraju izplačilo v dolarjih. Nujna nakazila izvršujemo po Cable Letter za pristojbino \$1.— METROPOLITAN TRAVEL BUREAU (FRANK SAKSER) 216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

ČE NAMERAVATE V DOMOVINO? Pišite nam takoj bo brezplačna navodila in zagotavljamo vam, da boste po ceni ter udobno potovali.

METROPOLITAN TRAVEL BUREAU 216 West 18 Street New York, N. Y.

KRATKA DNEVNA ZGODBA

ALELUJA

Zvonovi so se vrnili iz Rima, veliki in mali. Svoje bronaste ustnice so zopet zganili, blagoslovljena je bila romarska pot. Sv. Marjeta se je razveselila njihovega prihoda, na Zalogstni gori so se odprle line, paški mežnar se je prebudil, še samček v Bistri se je oglasil. Tudi po prisojnih zvonovih so se pokazali drobni zvončki, veter prizvaja z njimi, čista rosa se blesti na njihovih krilih. V zatiški se družijo piskavčki z medenimi vrli, breze so razpele čarobno laso, še grbave vr-

be ob jaških so se pomladile. Iz hiš se vijejo tanki, kvilenciasti dimčki, pastirji so se vrnili od fare in prianesli blagoslovljenega ognja. Senec bežijo, solnce se dviga izza Viharec, rakiške košenilje se bleščijo v veliki rosi. Vse se pripravlja, da zapoje slavospev: Aleluja! Zveličar naš je vstal... Tako je doma, na deželi, kjer se še vedno poraja Velika noč tako odrešujoče in lepo, kakor jo je ustvarila za človeška sama. Ložja roka, ki je pretrpela grozne bolečine na križu. Deželo še ni dočelo zajelo umetno veseljačenje, tudi dolgočasnega postavljanja ni v praznikih. Zvonovi in srea utripajo in sanjajo.

Anica služi že tretjo pomlad pri mestni družini, kjer opravlja težja gospodinjstva dela. Gospod je močen ravnatelj, gospa je tudi silno visoka. Anica se pokorava starejši, debelušni kuharici Marički. ta obhaja z gospo preko brhke hišne Slavke. Razlika mora biti tudi pri poslih. Anica je pri pomijah, Marička se vrta v svetli kuhinji. Slavka pa v sobah in pri sprejetju gostov. Ob petih odpravlja tudi goste... Anica spi v vlažni cunmati poleg kopalnice, kuharica in hišna imati lepšo sobnico na vrhu.

Danes je velika sobota. Mali ljudje se postijo, tudi gospoda obedi bolj pozno. Anica mora urno pospravljati ostanke jedi, pomivati krožnike in čistiti žlice in drugo jedilno drobnarijo, ki se nabere in umaže pri jedi. Gospa in hčeri gredo takoj po drugi uri z doma. Malo bodo pogledale procesije, rumske, morda tudi stolno, pri kateri se naberejo mladi uradniki. — Pod večer pa se snidejo v kavarni Emona, kjer so dogovorjene s prijete družbo... Gospod ostane do štirih doma, prebiral bo časnik in kadil dišečo snodke. Nato odide na važen razgovor, iz Belgrada pride odlični politik. V klubu se bodo pretersale važne, neodložljive zadeve. Večerja bo torej pozno, morda komaj ob desetih. Toda pohiteti je treba z obilno peko in raznimi prazničnimi jedili. Pripraviti je treba mrazo omako za jutrišnje kosilo in bogve, kaj še.

Tudi Anica hiti; krožniki se kopelijo, poleg njih pa sladkorne miši na dom nad Bregom. V mestu se se razmaja zvonovi, radosten in svečan je njih spev. Ljudje se nabirajo po ulicah, brezskrbni pogovori in vesela vosečila se čujejo. Ženske hitijo ob blagoslova.

Anica se živo spominj doma, kjer pripravljajo sedaj žegen. Ni razkošen in bogat! Rožičeva potica, domače meso, malo pirhov, vse je skromno, a značeno z ljubeznijo in skrbjo. Kako lepo je sedaj doma! Nebo se sveti, barje se pari v lahni prigraveci, solnce se ne zmeni za črno oblačke, ki so zastali za Srebrotnikom. Popoldansko tišino gramijo podružnični zvonovi. Zapoznele gospodinjje hitijo s poslednjimi pripravami. Morda je treba še jermas okrasiti s svilenim papirjem, morda manjka nepogrešljiva dišava! Mrkunov komi stoji pred prodajalno, lepo živživa in ponuja različjko. Svigelj je ustovil žago, hlapeci se zbirajo na dvorišču in čakajo, da jim izplača dnino. Nekateri se odmetavajo zaganje, izanski voznik se žuri domov. Pri Borovniščici pomivajo dekleta javorjevo posodo, da se bo svetila v kuhinji, kakor bi bila prevlečena s srebnobelo peno. Danes mora biti vse počedno, človek, žival, dom, dvorišče...

Vse se pripravlja na Vstajenje. Še Rožmanov kovač je vrgel kladivo pod naklo obrisal sajaste brke in polil žrjajco. Tudi mlin na Izvirku se je ustavil, počasno klockotanje nerodnih koles je zamrlo, voda se prosto odteka skozi dvignjeno OGLASI NAJ SE Frank Primožič, doma iz Beguljaka, št. 41 svoji sestri, Anna Posavec, 1911 E. 30. St., Lorain, Ohio, ker mu imam za poročati zelo važne stvari. Prosim, da se oglasite takoj! (6x 6—12)

zavornice. Mlinar zadovoljno preštevja priskoparjene merice. Kmeji- ce iz strne paške rebri so prišle poslednjikrat po vodo. Za dva praznika jo morajo nanesti, za človeka in žival. Do železnice bodo počivale dvakrat, naprej pa za vsako skale. Škafi so težki, pot postaja neznanstvo strma! Za vsak požirek vode kane potna kaplja s čela... Anica vneta misli, urno pomiva posodo, krožniki ji kar letijo iz rok. Kolikokrat se je tudi ona pelala po rebri s škafovm vode na glavi, ali je priletela pomladanska sapa preko mahu in razpljuskala polovico vode v škafo! Še enkrat je morala na Izvirku, vrabei so se ji smejali v roblidnici... Visoko v rebri, sredi skalovitega brega stoji rodna hišica. Domek je boren in premajhen za vse. Skozi nizko okence ni mogla posijati srca za troje mladih ljudi, komaj da se jim je nasmehnilo večerno solnce, ko se je skrilo za božjo gnado onostran barja. Tako je šel starejši brat Joželj v liške šume, kjer je pred davnimi leti strl. očeta. Na železnici ni našel dela, kramparjev je itak preveč. Potem je morala tudi ona zapustiti tesni domek. Bilo ji je sicer težko, ko se je poslavljala od matere. — Vendar jo je mikalo življenje v mestu. Nič več ne bo begala za nagajivo kravico, nič več se ne bo potikala v vročini med skalovjem in nabirala brinje, nič več ne bo hodila na žernado k Pristavcu za male denarje in duštrkov krop. V mestu bo nosila ozke čevljičke in svilen ruto. Doma je ostala starejša sestra Urša; malo nerodna je in pegastega obraza, takih ne marajo pri mestni gospodi.

Anica se je nehote zdržnila in se ozila na kuharico, ki se je brigala za peko. Komaj ji je sproti znašala svežo posodo. V mestu so vnovič udarili zvonovi, sedaj še bolj razsuti mrazo skalovje božjega groba. Zvoki godbe so se prikradli od nekod, ulica je živahnije zavalovala... Prazniki v mestu so nekam puščali, brez osvežujočega čara.

Paški mežnar bo pogljal zvonove, vsa vas bo zadišala po blagoslovu in sreči. Košček zadovoljstva in miru se bo naselil v slehernem srcu. Pastirji vijejo vrbove piščalke, živina je odpravljena. Stari očenci se zbirajo pri železniškem mostu ter modrujejo, kdo bo letos nosil bandero. Znova se oglašajo zvonovi, vedno bolj silno, vedno bolj ubrano. Vstali Zveličar bo objel z ranjenimi rokami svet; velike in male. Odsvit njegovega poveljanja bo obsijal tudi revna in pozabljena sra, ki se trudijo po tujih službah, pred od ljubega doma, proč od ognjišča, ki razpada. Tudi v njihovih dušah bo odjeknil slavospev: — ALELUJA! Kristus je vstal!

LETEČE BOLNICE.

Kanada se lahko ponaša, da je prva na svetu uvedla "leteče lazarete". V severnih predelih države so povsod stacionarna letala, ki so vsak trenutek pripravljena na start kamorkoli. Pri roki ho tu di zdravniki in bolničarji. Leteče bolnice vzdržuje posebno društvo, ki je doslej že več osebam rešilo življenje.

CENA DR. KERNOVEGA BERILA JE ZNIZANA Angleško-slovensko Berilo (ENGLISH-SLOVENE READER) \$2.— Naredite ga pri KNJIGARNI 'GLAS NARODA' 216 West 18th Street, New York City

KRALJ VOHUNOV

V Varšavi je poslovala še nedavno izredno dobro organizirana tolpa sleparjev. Tihotapila je čez mejo klobuke, ki jih je prinašala deloma celo z letali. Država je imelo pri tem občutno škodo na carini, kajti tolpa je obratovala z milijoni. Končno se je posrečilo napraviti tihotapstvu konec. Tihotapee je ovadil neki Josip Herz, ki je dobil za to 15.000 zlotov nagrade. Del nagrade so mu izplačali takoj, drugo bi bil pa moral dobiti, ko bi postala obsodba pravomočna tudi proti poglavarju tihotapske tolpe nekemu Terkeltaubu. Herz je pa postal nervozen in je neprestano nadlegoval finančno ministrstvo, naj mu izplača vso nagrado. Nekega dne je celo razžalil višjega uradnika v ministrstvu in obsojen je bil na tri mesece zapora. In tedaj je prišla na dan njegova preteklost. Mož je bil do vojne v ruski vohunski službi in odkloval se je tako, da se ga je prišlo ime kralj vohunov. V začetku svetovne vojne je ustanovala ruska vlada v Varšavi vohunsko šolo, ki jo je vodil Herz. Gojenici so se učili v šoli vohunosti v nemški in avstrijski armadi. Po zavzetju Varšave so Herza poslali v Stockholm kot šefa ruske vohunske pisarne. Kmalu so Nemci polovili vse Herzove učence na bojišču. Ruski generalni štab nikar ni mogel ugotoviti, kdo jih je izdal. L. 1919 je pa nastopil Herz v Varšavi kot priča na neki obravnavi in šele tedaj je prišlo na dan, da je bil mož obsodben tudi nemški vohun in je izdal nemškemu štabu vse ruske tajne agente. Vohun pač ostane vohun, pa ga obrni kakor hoče.

UDAV Z JELENJO GLAVO

Dunajski potovalci Egon Schott je izdal knjigo, v kateri opisuje neštete doživljaje, ki jih je imel v brazilskeem pragozdu. Posebno zanimivo je poglavje, v katerem opisuje brazilske kače in zlasti svoje srečanje z ogromnim udavom.

Nekoč je napravil lovski izlet v družbi nekoga polutana. Izbrala sta si v gostiavi primeren prostor, da bi ustrelila tapirja (neko vrsto divjega prašiča). Hipoma je Schott opazil, da ga polutan, ki je prežal malo oddaljen od njega, z znamenjiti zove k sebi. Schott je previdno stopil bližje in je na polutanov poziv obrnil pogled v smer njegove iztegnjene roke. Tam, v zamešnjavi svetli linii, se je dogajalo nekaj, česar si raziskovalec spocetka ni mogel razlagati. Zgledal je glavo mladega jelena iz vrste beadvov, ki se je z rogovjem proti tlom počasi in čudno nihaje pomikala naprej. Glava je tičala na vratu, ki se je nepremehoma daljšal in mu ni bilo videti konca. Schott je najprvo mislil, da stoji pred kakšno predoptopno živaljo, ki je ni še nihče videl. Opazil je, da mestica njegove presenečenije sili v smeh in je začel iskati druge razloge. Vrat je postajal čedalje daljši in vse skupaj je bilo videti naravnost strahotno, kajti beadvova glava, kakor je sedaj spoznal po zaprtih očeh in jeziku, ki je molel iz gobca, sploh ni bila živa. In vendar se je pomikala naprej in v se je začela končno plaziti ekoli drevesnega debla celo navzgor.

Vrat je meril že kakšna dva metra, telesa pa še ni bilo videti. — Schott je že hotel vprašati, kaj je to, ko se mu je hipoma posvetilo: boja constrictor, udav, ogromna kača braziljskih pragozdov, a jelenja glava je bila del plena, ki ji je molel iz gobca! Ostali del plena, so njeni ostri želodčni soki že prebavljali! Glave z rogovjem kača ni mogla požreti in niti ne pregrizčila s seboj in čakala, da zgrije in odpade potem sama od sebe... Ta proces traja navzile želodčnim sokom, ki gnitje silno pospešijo. 10 do 14 dni, a kača, še sama na sebi grozotna, je bila v tem času podobna še bolj grozotni predpotopni zveri. Ta prizor je bil tako ostuden, da je Schott dvignil puško in raztreščil neokretno plazecemu se reptilu z enim strelom glavo.

ADVERTISE in "GLAS NARODA"

VAMPIRJI VELEMESTA Spisal EMILE GABORIAU ROMAN

97 Grof je prijazno zamahnil z roko. — Vem, gospod, — je dejal, — da zagledam Sabinin portret; kar odgrnite ga, prosim. Mladi slikar je ubogal in grof je nekaj časa strmel nad krasnim delom. — Da to je res ona, — je mrmral, — to je njen smehljaj, izraz njenih oči... to je krasno. Potem je izgovoril nekaj besed še tiše, končno je pa sedel v slikarjev naslanjač in zdelo se je, da nekaj razmišlja. Prepričan o svojem uspehu je povedal Andre grofu vse, kar je vedel in kako je zvedel; pravil mu je o kavalirstvu barona de Breulha, o vlogi ki jo je hotela igrati vikomtesa de Bois d'Adon do konca, o svojih domnevah, načrtih in nadah. Govoril je zelo ognjevito in njegova zgovornost je znova zanetila v grofovem srcu že ugašajoči pamenček upanja. — Da, zmagali bomo, — je dejal, — čutim to, vem to slišim glas, ki mi to pravi. Še dolgo sta proučevala položaj in končno sta prišla do zaključka, da morata podvojiti previdnost, ne omeniti ničesar Sabinu in zamolčati vse tudi markizu de Croisenoisu. Tihno sta sklenila, da se do končne zmage ne bosta več sestala in da nikomur ne povesta, da ju vežejo skupni interesi. Ura je odbila enajst, ko je grof vstal, da bi se poslovil. Še enkrat se je za hip poglabil v nemo občudovanje portreta svoje hčerke, potem se je pa vrnil k mlademu slikarju, ga prijel za roko in mu dejal z drhtečim glasom: — Gospod Andre, moje besedo imate. Če se srečno odkrižava teh lopovov, ki so nama nastavili nož na grlo... postane Sabina vaša žena. Po tej obljubi je grof odšel, Andre je pa omahnil v naslanjač. — Sabina je moja! — je vzkliknil ves srecen. — Sabina je moja! Toda to navdušenje in ta optimizem nista trajala dolgo. Čarobni privid se je razblinil in njegovo mesto je zavzela mračna vsakdanjnost. Da, Sabina bo njegova, toda samo če se mu posreči priboriti si jo. Med njo in njega silijo Croisenois in njegovi pajdaši. Čutil je v sebi dovolj moči spoprijeti se z njimi, toda v ta namen jih je bilo treba razkrinkati. — Na delo! — je vzkliknil in vstal. — Na delo! Kar je nepremično obstal. S stopnic se je začel nervozen smeh, vrata njegovega ateljeja so se v naslednjem hipu odprla na stečaj in v atelje je prišumela cela izložba svile, zameta in čipk. Presenečeni slikar je spoznal Rozo — Zoro de Chantemille, za njo pa mladega Gastona, ki mu je zaklical že na pragu. — Midva sva!... Iz mesa in kosti... To strnite, a?... Saj naju gotovo niste pričakovali. — Priznam da ne. — To je papanovo presenečenje. — O, ta dobričina! Davi vam pride v mojo spalnico in pravi: — Včeraj sem ukrenil vse potrebno, da izpustite njo, ki jo obožavaš. Pojdi torej po njo. To je lepo, a? Požmil sem se in zdaj sva tu, da proslavimo Rozino osvobojenje. Prihajava po vas, da gremo skupaj obedovat. — Hvala za povabilo, ki se mu pa žal ne morem odzvati, ker sem zaposlen. Mladi Gaston je malo pomislil, potem se pa udaril po čelu, rekoč: — Nočete z nama na obed? Dobro! Torej pride obed k vam... Ah, to je imenitna ideja... Takoj grem naročiti kaj dobrega. In planil je iz ateljeja. Andre je skočil za njim, da bi ga poklical nazaj, toda zaman. Vrnil se je jezen. Roza je takoj opazila njegovo jezo. — Pustite ga, vrtoglava, — je dejala, — tak je pač njegov značaj. Nikjer nima občutka. Pri tem si pa domišljuje kdove kaj. Moje ime Roza ga je praskalo v ustih, kliče me Zora, kakor kakšnega psa. Toda jaz sem vsega tega že sita. Denarja ima mnogo, to je res, toda kaj imam od tega! Moj Paul ni imel niti belica, pa sem ga vendar rada imela. Bože moj!... kako sva se včasih nesmejala! Bili so činevi, ko nisva imela kaj jesti, pa

sva bila vendar srečna... o, to so bili srečni časi! — Zakaj ste pa zapustili tega ubovega Paula? — Hotela sem vedeti, kakšni občutki obhajajo človeka, če ima na ramah pristen in dijski šal. In nekega lepega dne sem izginila. Sicer pa, kdo ve, Paul bi me bil morda sam zapustil. Nekomu je bilo mnogo ležeče na tem, da naju razdvoji. To je bil sosed v našem hotelu "Pri Peruanu" na rue de la Huchette, starček po imenu Tontaine, upokojeni sodni eksekutor. Pri tem imenu se je Andre zdržnil. Tontaine... starček... sodni eksekutor... Bil je sicer zelo presenečen, vendar se je pa premagal in ostal na zunan brezbržen. — E! — je dejal, — kakšen interes bi pa mogel imeti ta človek, da bi vaju razdvojil? — Ne vem, — je odgovorila Roza, — prepričana sem pa, da ga je imel. Saj ne dajemo ljudem bankovcev kar tako za prazen nič, jaz sem pa videla, ko je dal Paulu bankovec za petsto frankov. Poleg tega mu je obljubil, da mu preskrbi s pomočjo svojega prijatelja Mascarota zelo dober zaslužek. To pot Andre ni bil več presenečen, ker je pričakoval to ime. Paula je podpirala tajna organizacija, kar je pričalo, da ji je bil potreben, da ji je služil. Roza so preganjali, kar je pričalo, da je bila organizaciji trn v peti. To si je mislil Andrej, ni pa imel časa razmišljati o svojih domnevah, kajti zunaj se je začel piščeei glas mladega Gastona, ki se je kmalu pojavil na pragu in zaklical navdušeno: — Slavnost se pričinja! Sledila sta mu dva natakarka iz restavracije, nesoča bogato zalogo jestvin. V drugačnih razmerah bi bil Andre vzrojl pri misli na pojedino, ki bi trajala najmanj dve uri, toda ta hip je bil v duhu hvaležen Gastonovi ideji in z največjim veseljem je pomagal Zori pogrniti mizo. Gaston je pa samo neprestano govoril. — Ah, draga moja, važno novico vama moram povedati. Pomislita, markiz de Croisenois, moj dober prijatelj, ustanavlja industrijsko družbo. Andre je kar zazijal od presenečenja in malo je manjkalo, da ni izpustil iz rok steklenice z vodo. — Kdo je vam to povedal? — Kdo neki, če ne velik plakat, ki bije v oči vsem mimooidnim. Rudnik v Tifili, komanditna družba. Ne, človeku se kar v glavi vzreti. Kapital: štiri milijone. Ta markiz ga pa pijne, a? Natakarka sta bila ta čas odšla in Gaston je zaklical na ves glas: — K obedu! Toda ta obed, ki se je tako veselo začel, je čakal žalosten konec. Gaston je mnogo pil in ko so se vinski duhovi v njegovih možganih kmalu zmešali z dimom njegove bahavosti, je izginilo še ono malo zdrave pameti, kar mu je je bilo ostalo. Začel je bombardirati Zoro s težkimi očitki, češ, da mu ne gre v glavo, kako se more tako odlični fant s tako sijajno bodočnostjo spozabiti in zatelebat v tako brezposlembo deklino, kakor je ona.

NADALJEVANJE SLEDI

Ljubiteljem leposlovja! Cenik knjig vsebuje mnogo lepih romanov slovenskih in tujih pisateljev. Preglejte cenik in v njem boste našli knjigo, ki vas bo zanimala. Cene so zelo zmerne. Knjigarna "Glas Naroda"

Ali imate Koledar za l. 1933 Za 50 centov dobite 160 STRANI ZANIMIVEGA ČTIVA — POVESTI, ČLANKI IZ ZEMLJEPISJA, ZGODOVINE IN NARAVOSLOVJA. — POLEG TEGA SPISOV DVEH NA ŠIH PISATELJEV TROHE IN RUPNIKA; PESMI BUKOVINSKEGA IN OPIS NAŠEGA "SEVERNEGA ROMARJA" PLANINŠKA. Slovenic Publishing Company 216 West 18th Street New York, N. Y. Pošljite naročilo še danes!

JUDITINA PRISEGA

ROMAN IZ ŽIVLJENJA

ZA "GLAS NARODA" PIREDEL I. H.

43

(Nadaljevanje.)

— Teta, Ana — o, teta Ana — vendar nisi držala besede.
 — Sem, Judita, dam ti svojo besedo, da za to nisem storila ničesar, da bi baron Borau prišel k nam. Prišel je sam prostovoljno, ker te je spoznal valed tvoje podobnosti s tvojo materjo in je šel sedaj izvedel, da ima sploh kakor nečakinjo.

In tedaj si prično pripovedovati, vpraševati in odgovarjati, nato solze in smeh — pol ure je vledalo veliko razburjenje. Ko pa počee pol ure, leži Judita v objemu svojega strica te ga gleda s solznimi očmi, kakor more človek gledati le človeka, ki ga ima rad.

Juditi se je vse to, kar se ima zgoditi z njo, teta Ano in Felice, zdelo kot kako čudo. Judita iprašuje in se čudi. In barona je tako prevzela njena ljubečost, da se mu je srce še bolj ogrelo. Najrajši bi bil Judito in teta Ano takoj vzeti na Borau, toda smeje mu obe rečeta, da to ne gre tako naglo, kajti, četudi je stanovanje majhno, mora vendar biti odpravljeno in izpraznjeno.

In nočjo smo povabljeni na večerjo h gospej Wernerjevi. Prosim, pridi z nami tudi ti, stric, — o stric, kakšno je vendar tvoje krstno ime? — vpraša Judita.

— Moje ime je Botho, Judita.

— Torej stric Botho, kaj ne, da nas spremlj v hotel Bruning. Takoj bom to telefonično sporočila gospej Wernerjevi, da prideš z nami. O — pa saj je gotovo vedela, da si bil tukaj? Rekla mi je, da moram na vsak način točno ob petih biti doma, češ, da bom izvedela nekaj posebno lepega.

— Da, vedela je o tem. Toda ne vem, Judita, ako morem z vami, kajti tako malo pridem med ljudi.

Judita ga objame in ga pogleda s črnimi očmi, ki so ga tako zelo spominjale na sestrične oči.

— Tu se mora sedaj vse predrugačiti, stric Botho in ni se ti treba bati, kajti za nas je naročena soba in videl boš samo znane obraze. Razun nas in družine komercialnega svetnika s sinom bosta navzoča samo grof Erlau in komtesa Felice. To so vsi naši dobri prijatelji. Felice hoče celo vzeti na Borau in grof Erlau se ti bo zdel zelo prijeten. Zato prosim, stric Botho, da obljubiš in nato bom pripravila čaj, ker za to je že poslednji čas, kajti drugače pride teta Ana popolnoma iz tira.

Tu se stari baron popolnoma vda in prisilili so ga v globok naslonjač in obe se ljubeznjivo razgovarjata, da mu je bilo kar najbolj prijetno.

Popolnoma zatopljen v to, njemu do sedaj tako tuje prijaznost, pravi:

— Kar misliti ne morem na to, da bi tako lepo mogel imeti že nekaj let. In sedaj se samo bojim, da me kot starega samotarskega človeka ne boste mogli trpeti in da bom izgubil tvojo ljubezen.

Judita ga ljubeznjivo objame. Prijetno jo je prijemalo okoli srca, ker se je vedela, da ima poleg sebe človeka, ki je njene krvi. Imela je iskreno željo, da bi mu mogla po svoji moči olepšati večer njegovega življenja.

— Tega ne bomo tpepli, stric Botho. To samotarstvo bomo že pregnali. Za nas boš ljub in ljubijen star-gospod in četudi boš večer slabše volje, toda ne dolgo, za to bomo že skrbeli, teta Ana in jaz. In komtesa, — o, stric Botho, ko bi vedel, kako si se ji vedno smilil, ker si vedno izgledal tako nesrečen. Tudi komtesa bo pomagala napraviti ti prijetno življenje, ker je tako sladka stvarica.

Baron je preživel nekaj veselih ur in vedno je bil vselejši in zadovoljnejši s vsem.

Komtesa Felice je ostala pri gospej Wernerjevi, ki je Judito odločno poslala domov. Felice je hotela iti z njo, toda gospa jo je zadržala.

— Ne, ne, ostati morate še eno uro, komtesa, kajti danes je zadnji dan, ko se morem veseliti vaše družbe. Jutri dopoldne odpotujem s svojim možem in potem pridem samo še k posvečenju zdravilišča za nekaj dni. Judita je morala iti domov. Pričakuje jo narareč veliko presenečenje, katerega seveda nočem izdati. Tam bi medve bili odveč in to si izkoristim ter bova še nekoliko pokramljali.

In tako je Felice ostala, sicer nekoliko začudena, toda brez vsake slutnje, kako zelo ugodno je padla kocka za Judito.

Felice se je gospe Wernerjevi zelo priljubila in se je z njo razgovarjala zelo živahno. Pripoveduje ji o svojem bodočem poklicu. Ker pa v teh načrtih ni omenila Lutza Wernerja in nobenega drugega moškega, kot samo svojega brata, si gospa pri sebi misli, da se bo pri tem tekem časa še marsikaj izpremenilo. Toda to je prihranila za sebe.

Felice ni pustila iti, dokler ni prišel njen mož o pol sedmih. V Schwanzenbergu je imel dovršiti še mnogo posla.

Tako najde komteso Felice pri svoji ženi in se nekaj časa z obema razgovarja. Njegova žena je znala tako spretno voditi razgovor da je njen mož dobil pogled v Felicin značaj. In ko se nato Felice poslovil, pravi svoji ženi:

— Mala komtesa je pa zelo mikavno dekletce. Kdor je natančneje pozna, jo mora imeti rad.

Žena si misli, da bi bil pravi čas, da te priložnosti ne izpusti iz rok.

Kot jo poznam, je izvanredno pametno dekle. Niti najmanj ni podobna svoji materi. Priznati moram, da imam obe ti mladi dami zelo rada; to bi bili lepi sinahi po mojem sreu. Toda gospica Falkova je že drugje oddana, komtesa pa je še premlada.

Ko je tako diplomatično razprostrla svoje tipalke, nestrpno čaka na odgovor svojega moža.

Gospod Werner pa skomigne z rameni, ne slutec, da mu je bila postavljena past.

— To bi bila tudi napaka, ki bi bila v vsakim dnem večja, kajti Lutz za sedaj na ženitev še ne more misliti. Seveda bi rajši imel sinaha, ki bila v premoženjskih razmerah saj približno na isti stopinji kot Lutz.

Gospa zmaže z glavjo.

— Veš kaj, jez ne bi bila v tem tako zagrizena. Bogate neveste so navadno ošabne in neznosne. Starišem samo odtujijo sina, in ker mnogo zahtevajo za sebe, pripravijo pogosto moža v velike zadrege in mu potem pri vsaki priložnosti očita, da so prinesle v zakon doto. Pri tem mislim na sinaha našega prijatelja Helmeringa. Kaj imajo od tega, da je njegov sin poročil bogato nevesto?

— Seveda, to je posebno očitna slučaj.

— In takih slučajev je več, oče. Sinaha je s svojimi muhami razdražila celo družino in ko je enkrat dosegla, hodi svoja pota in si privoščeno ljubimkovanje za drugim. Zato je tudi pogrnala moža iz hiše in vsak dan so novi prepriji. Zato pa si želim ponižno, revno dekle, kakor je na pr. mala komtesa, ki ima tako zdrve naravo o življenju, je trdna v svoji volji, da se sama preživi in ima v svojem bistvu nekaj tako jubeznjivega in prikupljivega. Saj veš, da ljudi dobro poznam in mlado komteso poznam tudi dobro.

(Dalje prihodnj.)

ORGANIZACIJA ATENTATORJEV NA JAPONSKEM

Najboljši detektivski tokijske policije so naperjali več mesecev vse sile, da se jim je posrečilo izslediti in aretirati člane organizacije zloglasnih atentatorjev Ketsumeidan, kar pomeni Krava bratovčičina. Detektivski so našli mnogo niti, ki so vezale to organizacijo s častniki v namenom, da bi bili umorjeni vsi vodilni državniki Japonske. Prve podrobnosti o zaroti so bile objavljene nedavno po prehodni preiskavi proti budhističnemu svečniku in vodji organizacije Nišo Inone in njegovim trinajstim tovarišem. Vseh 14 članov Krave bratovčičine je obtoženih deloma posredne, deloma neposredne udeležbe pri umoru finančnega ministra in bivšega predsednika japonske banke predsednika koncerna Mitsui barona Dana.

Obtoženi priznavajo udeležbo pri atentatih in priznavajo, da so hoteli pomoriti skoraj vse vodilne japonske državnike. Na njihovi črni listi so bili med drugimi princ Sajondži, najodličnejši državnik starega kova, grof Makino, stražar velikega pečata, ministrski predsednik Inukaj, ki so ga umorili drugi zarotniki lani 15. maja, predsednik večinske stranke v parlamentu dr. Suzuki, predednik druge največje japonske stranke baron Vakaeuki, bivši notranji minister Tokonami, bivši zunanji minister baron Sidehara, član tajnega sveta grof Ito, predsednik gornje zbornice princ Tokugava in več drugih vodilnih mož v politiki in gospodarstvu. Odkar so atentatorji to priznali, so vsi odličnejši državniki in politiki na Japonskem skrbno zastraženi.

Preiskava je dokazala, da je organiziral Inone posebno teroristično skupino iz mladih učiteljev, poleg tega je bil pa v tesnih stikih s teroristi v armadi. Ni še znano, ali je Inoue sam organiziral svojo teroristično skupino, ali pa je ravnal po zavodilih z višjega mesta, kajti cilji atentata je bil odstraniti vse treznejše ljudi z vodstva države in spraviti državno krmilo v roke ekstremnih militaristov. Mnogi visoki častniki so bili v najtesnejših stikih z Inouom, ki so ga klicali na pomoč vedno, kadar je bilo treba opraviti važno tajno delo.

Inoue je bil tudi v zvezi s tako zvanimi kitajskimi ronini z japonsko tajno organizacijo na Kitajskem, ki že 25 let deluje na to, da bi Japonska zasedla Mandžurijo. Baj je bila ta organizacije tista, ki je zakrivila zloglasno "prigodo" z dne 18. septembra 1931, kar je dalo Japoncem povod, da so vdri v Mandžurijo in ustanovili samostojno manžursko državo. Inouev zveze z velikimi političnimi dogodki na Kitajskem pa segajo še dalje nazaj. Sedanja preiskava sicer ni dokazala, da je bil udeležen leta 1928, pri atentatu na maršala Čansolina blizu Mukdena, vendar pa vse kaže, da je imel tudi tu prste vmes. Inoue je bil dolgo na Kitajskem kot vohun in gotovo je poznal ljudi, ki so organizirali bombni atentat na Čansolina.

ZRELI NOVINARJI SO POTREBNI

"Vestnik češkoslovaških novinarjev" je posvetil posebno številko predsedniku republike T. G. Masaryku, ki je nedavno praznoval 83. rojstni dan. Masaryk je namreč bil ne samo splošno znan učenjak, temveč tudi dober novinar. V "Vestnik češkoslovaških novinarjev" so najuglednejši domači novinarji napisali svoje spomine o srecanju z Masarykom, opisali so tudi njegovo življenje in njegovo delo. Prvi članek je napisal dr. Edvard Beneš, zunanji minister. "Predsednik Masaryk," piše dr. E. Beneš, "je bil dolgo let v naši republiki najboljši učitelj politikov in državnikov, ni nehal biti tudi duhovni pomočnik in vodja novinarjev. Postavil je češkoslovaškemu častni karstvu veliko in odgovorno nalogo, da bi postalo žola demokracije in stvarnosti. Opozoril je novinarje posebno, naj gledajo na to, da dvignejo svoje liste iz provincijalizma in jim dajo svetovno obzorje."

Dr. Beneš pripominja, da da-

KRALJ DEBELUHOV

V Angliji je umrl te dni v starosti 65 let George Lowat, ki je veljal za najtežjega Angleža. Tih pred smrtjo je tehtal okrog 250 kg. Debelost je podedoval po materi, ki je tehtala nad 150 kg, dočim je bil njegov oče docela normalen. Lowat je bil izredno dobrušen in vesel mož. Rad se je šalil in smejal sam svojim dovtipom. Njegov konjiček so bili golobi in na razstavih je odnesel njimi mnogo nagrad. Rad je pravil o svojem potovanju v London. V gledališču ni mogel nikje sedeti, ker so bili vsi sedeži preozki. Zavalil se je torej kar prehod med sedeži. Občinstvo je protestiralo, toda gledališki uslužbenec so zaman naperjali vse sile, da bi ga spravili na noge. Končno so potisnili od strani pod debeluhdivan in tako je lahko ostal v gledališču, pa tudi občinstvo se je pomirilo.

Iz gledališča se je odpeljal z izvožkom, toda med potjo se je kočija polumila. Sedež pod njim se udrl tako temeljito, da je ob sedel debeluh na cesti. Zadnjih 1 let Lowat ni več hodil z doma, ke se ni mogel več premikati. To ga pa ni motilo, da bi ne ostal do zadnjega duhovit šalivec. Bil je samec, ker je vse življenje sam iskal primerno nevesto.

ZLATI ZAKLAD V OSRČJU VELEMESTA

Listi so te dni poročali, da v sredi Rima, nedaleč od trga Venzia, našli velik zaklad, ki je vreden najmanj milijon lir.

Na tem mestu podirajo skupno desetletje, ki so na poti obnoviti starih cesarskih forov. Pri tem delu se odkrili delavci nenadoma voline v zidovju in ko so segli vanj, so našli v njej štiri usnjene vreče, ki so bile zavite v časopisni papir. Letnica na časopisih je kazala 1888. Ena izmed vreč je padla na tla in iz nje se je vsul kup zlatnikov. Delavci so obvestili vodjo izkopavanja prof. Riccija, ki je že po prvem pregledu ugotovil, da gre za dragoceno zbirko zlatnikov dobe rimskih cesarjev do Napoleona, razen tega za zbirko zlatih pestanov, krasno izrezanih klemij in drugih dragocenosti, ki bi delale čast vsakemu muzeju. Vsega skupaj je bilo za kakšnih 15 kg zlata, ki pa ima doslej še ne točno ocenjeno vrednost po starosti in redkosti najdenih predmetov.

Rimski listi in oblasti so se začele seveda takoj zanimati za izvor tega nenadejanega zaklada. Njegov lastnik je moral biti po dosedanjih poizvedbah neki antikvar po imenu Francesco Martinetti, čigar last je bila v tistih časih ta hiša in ki je bil znan po izredni vrednosti svojih starinskih zbirk, kakor tudi po svoji izredni skoposti. Kaj je moža upotilo do tega, da je skrnil zaklad in nanj "pozabil" v svoji oporoki, ni točno znano. Zdi se pa, da ga ni privoščil svojim požešnim sorodnikom, ki so samo na to čakali, da mož umre in da pobere njegova bogastva. Po smrti svoje žene je živel Martinetti, čeprav mu je bilo že 60 let, z neko 24letno žensko, zaradi katere so mu sorodniki delali še posebne težave. "Tadama še danes živi in je poročevalcu povedala, kako so jo Martinettijevo sorodniki po njegovi smrti planili na omare in skrinje, v katerih so slutili njegove zaklade, napa so vrgli iz hiše. Martinettija opisuje kot čudaškega, a nikakor skopkega človeka.

Ta zgodba je vzbudila v Rimu seveda velikansko senzacijo, a kot prvi so se oglasili potomci Martinettijevih sorodnikov z zahtevo, da bi jim izročili zlati zaklad. Iz tega pa ne bo nič, kajti mesto je po vseh pravih razlástilo hišo, ki so jo delavci podrl, zemljišče pripada njemu in si lasti tudi pravico do zaklada. Za zdaj ga ima tudi mesto v svojih shrambah. Tako je stari nar svoji žlahti še 50 let po svoji smrti priredil veliko žalost in jezo.

našnji časi ne zahtevajo samo dobre politične voditelje, ki morajo biti podkovani v notranjih in zunanjih političnih zadevah, temveč tudi zrele novinarje.

VODNIKOVE KNJIGE za leto 1934

lahko že sedaj naročite. — Pošljite nam \$1. in knjige Vam bodo poslane naravnost na dom.

Naročila sprejema:

"GLASNARODA"
216 W. 18th Street
New York, N. Y.

DESET LET INZULINA

Pred desetimi leti je šla skozi ves svet vesela vest, da je uspelo nekemu kanadskemu raziskovalcu v Torontu pridelati dolgo iskano sredstvo zoper sladkorno bolezen v čisti obliki. To je inzulin, tista snov, ki si jo prideluje v trebušni slinavki organizem sam, da omogoči zorenje sladkorja. Da eksistira ta snov oziroma hormon v telesu, je dokazal že prej neki nemški raziskovalec, z epohalnimi poskusi pri so ugotovil delovanje te snovi.

Poskusnemu psu so odstranili velike dele trebušne slinavke. Kmalu potem so se pokazala na živali vsa tipična znamenja sladkorne bolezni. Njegovo telo in imelo več zadosti inzulina, sladkorna količina v krvi in seči je hitro narasla, pojavile so se usodne posledice tega porasta in žival je v kratkem času poginila. Tako so dokazali, da je pomanjkanje inzulina tudi pri človeku vzrok smrtonosnega obolenja. Žeja, sečna griza, srbenje, slaba celitev ran in vse, kar se trpinči bolnika s sladkorno boleznijo, do najtežje samozapravitve, je le posledica tega vzroka.

Že takrat so začeli poskušati, da bi pridobivali to prevážno snov iz trebušnih slinavk zaklanih živali, kajti slutili so, da bi potem s preprostimi injekcijami lahko odpravili bolezen in vse njene posledice. Toda pot do metode, ki je omogočila to pridobivanje, je bila še zelo težka. Šele pred desetimi leti je to uspelo. Mož, ki je odkril to metodo, je prineslo odkritje Nobelovo nagrado, nešteti bolnikom pa rešitev celo v najtežjih primerih, kjer so bili prej zdravniki brez pomoči. Injekcije inzulina nedomečeno, vedostajno naravnega inzulina v telesu, žal, samo za kratek čas, na kar je treba nove injekcije, kajti drugače bi se bolezn vrnila. In t neprestane injekcije niso nič prijetnega, ne glede na to, da so zaradi težkega pridelovanja po umetnem potu tudi precej drage. Zato je zdravilna znanost iskala in še išče novih načinov, po katerih bi odpravljala sladkorno bolezen in bi telo samo pripravila do tega, da bi proizvajalo potrebni inzulin v zadostni količini. Teh načinov je danes legijon in marsikateri so med njimi zelo uspešni, čeprav prvotnih inzulinskih injekcij ne morejo povsem nadomestiti. Te so se izkazale tudi proti različnim drugim boleznim, kakor proti mršavosti, breztečnosti, oteklina, morfinizmu itd.

Poziv!

Izdajanje lista je v zvezi z velikimi stroški. Mnogo jih je, ki so radi slabih razmer tako prizade, da jih počakamo, sate naj pa oni, katerim je mogoče, poravnajo na ročnino točno.

Uprava "G. N."

METROPOLITAN TRAVEL BUREAU

(FRANK SAKSER)
216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.
PIŠITE NAM ZA CENE VOZNIH LISTOV, REZERVACIJO KABIN, IN POJASNILA ZA POTOVANJE

SHIPPING NEWS

12. aprila:	Deutschland v Hamburg	25. maja:	Conte di Savoia v Genoa
14. aprila:	Statenand v Boulogne	26. maja:	Majestic v Cherbourg
15. aprila:	Bremen v Bremen	27. maja:	Minnetonka v Havre
16. aprila:	Majestic v Cherbourg	28. maja:	Veendam v Boulogne
17. aprila:	Paris v Havre	29. maja:	de France v Havre
18. aprila:	Manhattan v Havre	30. maja:	Saturnia v Trst
19. aprila:	New York v Hamburg	31. maja:	Europa v Bremen
20. aprila:	Olympic v Cherbourg	1. junija:	Mauretania v Cherbourg
21. aprila:	Mauretania v Cherbourg	2. junija:	Hamburg v Cherbourg
22. aprila:	Champlain v Havre	3. junija:	Pres. Roosevelt v Havre
23. aprila:	Roma v Genoa	4. junija:	Roma v Genoa
24. aprila:	Leviathan v Cherbourg	5. junija:	Olympic v Cherbourg
25. aprila:	Europa v Bremen	6. junija:	Minnetonka v Havre
26. aprila:	Berengaria v Cherbourg	7. junija:	Veendam v Boulogne
27. aprila:	Albert Ballin v Hamburg	8. junija:	Conte di Savoia v Genoa
28. aprila:	Veendam v Boulogne	9. junija:	Europa v Bremen
29. maja:	Bremen v Bremen	10. junija:	Pennland v Havre
30. maja:	Aquitania v Cherbourg	11. junija:	Rotterdam v Boulogne
31. maja:	Cherbourg v Cherbourg	12. junija:	Britania v Cobh
1. junija:	Conte di Savoia v Genoa	13. junija:	de France v Havre
2. junija:	Europa v Bremen	14. junija:	De Grasse v Havre
3. junija:	Mauretania v Cherbourg	15. junija:	Vulcania v Trst
4. junija:	Albert Ballin v Cherbourg	16. junija:	Mauretania v Cherbourg
5. junija:	Manhattan v Havre	17. junija:	Albert Ballin v Cherbourg
6. junija:	Olympic v Cherbourg	18. junija:	Manhattan v Havre
7. junija:	Minnetonka v Havre	19. junija:	Olympic v Cherbourg
8. junija:	Veendam v Boulogne	20. junija:	Minnetonka v Havre
9. junija:	Conte Grande v Genoa	21. junija:	Veendam v Boulogne
10. junija:	Majestic v Cherbourg	22. junija:	Champlain v Havre
11. junija:	Statenand v Boulogne	23. junija:	Rex v Genoa
12. junija:	Paris v Havre	24. junija:	Bremen v Bremen
13. junija:	Leviathan v Cherbourg	25. junija:	Deutschland v Cherbourg
14. junija:	Mauretania v Cherbourg	26. junija:	Mauretania v Cherbourg
15. junija:	New York v Cherbourg	27. junija:	New York v Cherbourg
16. junija:	Bremen v Bremen	28. junija:	Olympic v Cherbourg
17. junija:	Conte Grande v Genoa	29. junija:	Georgie v Cobh
18. junija:	Manhattan v Havre	30. junija:	Manhattan v Havre
19. junija:	Albert Ballin v Cherbourg	1. julija:	Paris v Havre
20. junija:	Aquitania v Cherbourg	2. julija:	Lafayette v Havre
21. junija:	Veendam v Boulogne	3. julija:	Europa v Bremen
22. junija:	Champlain v Havre	4. julija:	Majestic v Cherbourg
23. junija:	Rex v Genoa	5. julija:	Paris v Havre
24. junija:	Bremen v Bremen	6. julija:	Europa v Bremen
25. junija:	Deutschland v Cherbourg	7. julija:	Statenand v Boulogne
26. junija:	Mauretania v Cherbourg	8. julija:	Lafayette v Havre
27. junija:	New York v Cherbourg	9. julija:	Aquitania v Cherbourg
28. junija:	Olympic v Cherbourg	10. julija:	Pres. Roosevelt v Havre
29. junija:	Minnetonka v Havre	11. julija:	Bremen v Bremen
30. junija:	Veendam v Boulogne	12. julija:	Mauretania v Cherbourg
1. julija:	Conte di Savoia v Genoa	13. julija:	New York v Cherbourg
2. julija:	Bremen v Bremen	14. julija:	Olympic v Cherbourg
3. julija:	Mauretania v Cherbourg	15. julija:	Minnetonka v Havre
4. julija:	New York v Cherbourg	16. julija:	Veendam v Boulogne
5. julija:	Olympic v Cherbourg	17. julija:	Champlain v Havre
6. julija:	Minnetonka v Havre	18. julija:	Rex v Genoa
7. julija:	Veendam v Boulogne	19. julija:	Bremen v Bremen
8. julija:	Conte di Savoia v Genoa	20. julija:	Deutschland v Cherbourg
9. julija:	Majestic v Cherbourg	21. julija:	Mauretania v Cherbourg
10. julija:	Statenand v Boulogne	22. julija:	New York v Cherbourg
11. julija:	Paris v Havre	23. julija:	Olympic v Cherbourg
12. julija:	Leviathan v Cherbourg	24. julija:	Minnetonka v Havre
13. julija:	Mauretania v Cherbourg	25. julija:	Veendam v Boulogne
14. julija:	New York v Cherbourg	26. julija:	Champlain v Havre
15. julija:	Olympic v Cherbourg	27. julija:	Rex v Genoa
16. julija:	Minnetonka v Havre	28. julija:	Bremen v Bremen
17. julija:	Veendam v Boulogne	29. julija:	Deutschland v Cherbourg
18. julija:	Conte Grande v Genoa	30. julija:	Mauretania v Cherbourg
19. julija:	Majestic v Cherbourg	1. avgusta:	New York v Cherbourg
20. julija:	Statenand v Boulogne	2. avgusta:	Olympic v Cherbourg
21. julija:	Paris v Havre	3. avgusta:	Minnetonka v Havre
22. julija:	Leviathan v Cherbourg	4. avgusta:	Veendam v Boulogne
23. julija:	Mauretania v Cherbourg	5. avgusta:	Champlain v Havre
24. julija:	New York v Cherbourg	6. avgusta:	Rex v Genoa
25. julija:	Olympic v Cherbourg	7. avgusta:	Bremen v Bremen
26. julija:	Minnetonka v Havre	8. avgusta:	Deutschland v Cherbourg
27. julija:	Veendam v Boulogne	9. avgusta:	Mauretania v Cherbourg
28. julija:	Conte di Savoia v Genoa	10. avgusta:	New York v Cherbourg
29. julija:	Majestic v Cherbourg	11. avgusta:	Olympic v Cherbourg
30. julija:	Statenand v Boulogne	12. avgusta:	Minnetonka v Havre
1. avgusta:	Paris v Havre	13. avgusta:	Veendam v Boulogne
2. avgusta:	Leviathan v Cherbourg	14. avgusta:	Champlain v Havre
3. avgusta:	Mauretania v Cherbourg	15. avgusta:	Rex v Genoa
4. avgusta:	New York v Cherbourg	16. avgusta:	Bremen v Bremen
5. avgusta:	Olympic v Cherbourg	17. avgusta:	Deutschland v Cherbourg
6. avgusta:	Minnetonka v Havre	18. avgusta:	Mauretania v Cherbourg
7. avgusta:	Veendam v Boulogne	19. avgusta:	New York v Cherbourg
8. avgusta:	Conte Grande v Genoa	20. avgusta:	Olympic v Cherbourg
9. avgusta:	Majestic v Cherbourg	21. avgusta:	Minnetonka v Havre
10. avgusta:	Statenand v Boulogne	22. avgusta:	Veendam v Boulogne
11. avgusta:	Paris v Havre	23. avgusta:	Champlain v Havre
12. avgusta:	Leviathan v Cherbourg	24. avgusta:	Rex v Genoa
13. avgusta:	Mauretania v Cherbourg	25. avgusta:	Bremen v Bremen
14. avgusta:	New York v Cherbourg	26. avgusta:	Deutschland v Cherbourg
15. avgusta:	Olympic v Cherbourg	27. avgusta:	Mauretania v Cherbourg
16. avgusta:	Minnetonka v Havre	28. avgusta:	New York v Cherbourg